

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 22.01.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: prokurör Kaspar Urmas Oja
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24231754501
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 2; § 120 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood): xxx

KarS § 120 lg 1 osas lõpetab prokuratuur menetluse KrMS § 199 lg 1 p 1 - § 200 alusel, leides, et selles osas on tõendid vastuolus, sh ei kinnita ähvardamise toimumist ei kannatanu ega kahtlustatav.

Prokuratuur võib menetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata (KrMS § 202), kui

- I. menetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest KarS ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse,
- II. kahtlustatava süü ei ole suur
- III. kahtlustatav on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju
- IV. kahtlustatav on tasunud või võtnud kohustuse tasuda kriminaalmenetluse kulud
- V. kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi

Käesoleval juhul ongi kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära (I). Täpsemalt on esemeks KarS § 121 lg 2 p 2 ehk kehaline väärkohtlemine lähisuhtes. Sellise teo toimepanemise eest karistatakse viidatud sätte järgi rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Kahtlustatava süü ei ole suur (II). Kriminaalmenetlusliku põhimõttena kehtib, et süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et

- Kahtlustatav on puhtsüdamlikult kahetsenud KarS § 57 mõttes, tunnistas süüd
- seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära.
- Kannatanu ei ole soovinud tsiviilhagi esitanud

Kannatanu ei ole esitanud tsiviilhagi tekitatud kahju hüvitamiseks (III), menetluskulud tuleb hüvitada kahtlustataval (IV).

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi (V). Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise tema poolt.

- temal puuduvad kehtivad kriminaal- ning väärteokaristused,

- teda puudutavad viimased arhiveeritud kriminaalkaristused on vastavalt rohkem kui 20 ja peaaegu 50 aastat tagasi
- tema suhtes pole varem lõpetatud kriminaalmenetlust KrMS § 203¹ või § 202 alusel vägivalda kätkeva teo eest toime pandud kuriteos.

Piisavat eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul isikule asetatud kohustused: hüvitada menetluskulud, hoiduda uuest vägivallast ning osaleda vägivallast loobumise nõustamistel. Sellisele seisukohale jõudis prokurör mh kriminaalmenetluse lõpetamise vormistamisel kahtlustatavaga vahetult suheldes. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus.

Kahtlustatava kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna isik peeti kahtlustatavana kinni, ta kuulati üle, ta on oma tegu tunnistanud. Riik on niisiis isiku käitumisele operatiivselt ning üheseltmõistetavalt reageerinud, isik on oma teost aru saanud. Samuti on isik vabatahtlikult võtnud eripreventiivsed ning teatavas mõttes karistusliku mõjuga kohustused. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise (nr RP-1-2/22/1) p 3.2. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas juhul, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud. Käesoleva kahtlustatava suhtes lõpetati 17.01.2024 KarS § 424 lg 1 alusel alustatud menetlus.

Seadus võimaldab aga menetlust siiski ka sellisel juhul KrMS § 202 lg 7 alusel lõpetada ning käesoleval juhul leiab prokurör - irdudes peaprokuröri juhiseist – et avalik menetlushuvi siiski siinses asjas puudub, ülaltoodud põhjustel. Kahtlustatavatele asetatavad kohustused omavad piisavat eripreventiivset mõju, sh arvestades kahtlustatava tausta ning üldiselt õiguskuulekat käitumist. Mh tuleb arvesse võtta, et 17.01.2024 lõpetatud menetlusega võetud kohustused (mitte juhtida alkoholi piirmäära ületavas seisundis või joobeseisundis mootorsõidukit, anda alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks regulaarselt vereanalüüse, läbida esmane vastuvõtt alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames, läbida sotsiaalprogramm „Korralik juht“ ning tasuda joobe tuvastamise kulu 64 eurot.) täitis kahtlustatav probleemideta.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub.

Juhindudes mh KrMS §-dest 202 lg 1, 2 ja lg 7 ja 206 (menetluse lõpetamine avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur), prokurör

määras:

- 1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231754501 menetlus**
 - a. § 120 lg 1 osas KrMS § 199 lg 1 p 1 järgi**
 - b. § 121 lg 2 p 2 osas KrMS § 202 lg 1, 2 ja 7 järgi**
- 2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:** Kahtlustatava kohustus KrMS § 202 lg 2 järgi on
 - a) mitte toime panna uusi isikuvastaseid kuritegusid

Tähtajaks määrata **12 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **22.01.2026 (k.a)**.

b) hüvitada menetluskulud summas 87.84 eurot

Tähtajaks määrata **1 kuu** alates menetluse lõpetamisest s.o **22.02.2025 (k.a)**.

c) võtta nõustamisaja broneerimiseks ühendust vägivallast loobumise tugiliiniga numbril 6606077 (tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), osaleda **1 kuu jooksul (st hiljemalt 22.02.2025)** esmasel nõustamisel ning seejärel edasistel nõustamistel nõustaja ette nähtud mahus (keskmiselt 5 korda) ning vajaduse ilmnemisel läbida nõustaja poolt suunatud sotsiaalprogramm.

связаться для бронирования времени консультации с линией поддержки отказа от применения насилия по номеру 6606077 (tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee), в течение 1 месяца (то есть не позднее 22.02.2025) принять участие в первичной консультации и затем принимать участие в дальнейшем консультировании в объеме, предусмотренном консультантом (не менее 5 раз), и, при появлении необходимости, пройти социальную программу, на которую направит консультант.

Nõustamiste läbimise tähtajaks määrata **6 kuud** alates menetluse lõpetamisest s.o **22.07.2025 (k.a)**.

3. Tõkendid jt kriminaalmenetluse tagamise vahendid: puuduvad.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad

5. Kriminaalmenetluse kulud: hüvitada kahtlustatava poolt

6. Käesolev määrus saata:

- kannatanule või tema esindajale: xxx (KrMS § 206 lg 2)
- teadmiseks DELTA kaudu info@sotsiaalkindlustusamet.ee

7. Anda luba kriminaalasja materjalidega tutvumiseks määruse p-s 2 toodud programmi korraldajal (KrMS § 214 lg 1 ja § 203² lg 6)

8. Kannatanul on õigus 10 päeva jooksul alates käesoleva määruse saamisest

- tutvuda toimikuga (KrMS § 206 lg 3)
- vaidlustada menetluse lõpetamine Riigiprokuratuuris (KrMS § 207 lg 3)
- taotleda määruse sisust arusaamiseks selle tõlkimist keelde, mida ta valdab, kui tema kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt.¹

Kaspar Urmas Oja
prokurör

Kui isik ei täida talle käesoleva määruse p 2 toodud kohustusi tähtaegselt, siis prokurör uuendab kriminaalmenetluse.

¹ Если потерпевший, являющийся физическим лицом, не владеет эстонским языком, то он может, для понимания содержания текста постановления о прекращении уголовного производства, в течение десяти дней подать ходатайство о переводе его на родной язык потерпевшего или на язык, которым он владеет.

If a victim is not proficient in the Estonian language, they have the right to request the translation of the order on the termination of criminal proceedings into their native language or a language in which they are proficient within 10 days.

Kinnitan, et olen nõus kriminaalasja lõpetamisega, olen nõus minule asetatud kohustusega, mulle on selgitatud kohustuse mittetäitmise tagajärgi ning olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia kätte saanud.

Nimi:

Allkiri:

Kuupäev: